

BATI TRAKYA'NIN SESİ

BATI TRAKYA TÜRKLERİ DAYANIŞMA DERNEKLERİ YAYIN ORGANI

DİN ÖZGÜRLÜĞÜMÜZ YARGILANIYOR

Kuruluş Tarihi 1949

BATI TRAKYA TÜRKLERİ DAYANIŞMA DERNEĞİ
GENEL MERKEZİ

Hacıbeşirağa Tekkesi Sok. No: 5 34410 Cağaloğlu - İSTANBUL
Tel: 527 68 57 - 526 80 58 - Faks: 526 80 55

İstanbul, 17 Mayıs 1993

Sayın Süleyman Demirel
TC. Cumhurbaşkanı,

30 yıllık demokrasi mücadelemeniz sonucu ulaştığınız doruk noktayı Türk siyasi ve toplumsal hayatı açısından Batı Trakya Türkleri olarak son derece anlamlı buluyoruz.

Batı Trakya davasına Başbakan olarak verdiğiniz desteği bundan böyle Cumhurbaşkanı olarak devam ettireceğinize olan inancımızı sürdürürken, bu yüce makamda size başarılar diler, Yunanistan'da yaşayan 150.000, Türkiye'de yaşayan 600.000 Batı Trakya Türk'ü adına en derin saygılarımızı arz ederiz.

Saygılarımızla
Halit EREN
Genel Başkan

Batı TRAKYA'NIN SESİ

Mayıs 1993

50

Batı Trakya Türkleri Dayanışma Demeyi
Genel Merkezi

adına

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü

Halit EREN

Akademik Kurul

Prof. Dr. Kemal Karpat, Prof. Dr. Oktay Aslanapa, Prof. Dr. Ali Alpaslan, Prof. Dr. Abdulhaluk Çay, Prof. Dr. Mustafa Erkal, Prof. Dr. Yusuf Halaçoğlu, Prof. Dr. Cevdet Küçük, Prof. Dr. Ümit Meriç, Doç. Dr. Özcan Mert, Prof. Cihat Özönder, Doç. Dr. İlhan Şahin, Doç. Dr. Feridun Emecen, Doç. Dr. Nejat Sefercioğlu, Doç. Dr. Süreyya Şahin, Dr. Aydın Yüksel, Dr. Mustafa Rumelili

Temsilcilikler

Adapazarı	: Sakarya Cad. No: 87 Tel: 12301-71720
Ankara	: Adem Yavuz Sk. 9/22 Kızılay Tel: 425 86 79
Bursa	: Demiryolu Cad. Toprakkale Apt. B. Blok No: 62 D. 2
İzmir	: Mithatpaşa Cad. No: 117/A Karataş Tel: 25 28 06
İzmit	: Fethiye Cad. Gökseler Pasajı Kat: 4 Tel: 21 08 77
Bakırköy	: İskele Cad. Rüya Sok. No: 55/1 Tel: 542 14 02 - 571 85 07
Zeytinburnu	: Telsiz Mah. Sümbül Sok. No: 1/1 Tel: 558 33 80
Yalova	: Fırın Sok. B/9 Yalova
Gaziosmanpaşa	: Salihpaşa Cad. No: 17 Kat: 2 D. 13 Tel: 614 71 77-78
KKTC	: Sebahattin Egeli Pk.175 Girne
Almanya	: Swanthaler St. 155 8000 München 2 Tel: 502 42 33

Haberleşme Adresi: Hacibeşirağa Tekkesi Sok.
No: 5 Cağaloğlu / İSTANBUL Tel: 527 68 57 - 526
80 58 Faks: 526 80 55

■ Yazılardaki fikirler yazarlarına ait olup, dergiyi bağlamaz ve derginin aynı fikri taşıdığı anlamına gelmez. BATI TRAKYA'NIN SESİ zikredilerek iktibas edilebilir. Yazı işleri, gönderilen yazıların değerlendirilmesinde bazı düzeltmeler ve kısaltmalar yapılabilir.

Dizgi ve Düzenleme: HASAD Dergisi
Tel: 516 07 57

Baskı: Rebel Ofset Tel: 576 24 15

Dergimiz Basın Meslek İlkelerine
uymaya söz vermiştir.

Bu Sayıda

Gümölcine Müftüsü'ne "Manevi İşkence"

4 Gümölcine Seçilmiş Müftüsü İbrahim Şerif aleyhine makam taklidinde bulunduğu, Müftü gibi giyindiği, davrandığı, demeçler verdiği, vaptiz (!) yaptığı v.s. suçlamalarla Yunan Yönetimi tarafından açılan ve 21 Mayıs günü Selânik Tek Hakimli Ceza Mahkemesi'nde görüşülmesi beklenen dava yaklaşık 13 ay ertelenerek yeni görüşme tarihi 27 Haziran 1994 olarak belirlendi.

Batı Trakya İslam Konferansında

9 Batı Trakya Türkleri artık uluslararası platformlarda yeni bir dönemi başlatmış bulunmaktadır. Batı Trakya sorunu bir yandan Avrupa parlamentosu çalışmalarında gündeme getirilirken, diğer yandan da 51 bağımsız ülkenin üyesi bulunduğu İslam Konferansı Teşkilatının gündemine girmiş bulunmaktadır.

Yunan İçişleri Bakanına Mektup

12 Yüksek Tahsililer'in İçişleri Bakanı İonnis Kefaloyannis'e sundukları mektup beş maddeden oluşuyor. Mektup dernek ikinci başkanı Hasan Ahmet ve genel sekreteri Hülya Tanpınar tarafından imzalanmış.

"Balkanlar' da Türkler Yurtlarında yaşamaya devam edecektir"

13 Batı Trakya Türk Toplumunun lideri ve Dostluk Eşitlik Barış Partisinin Genel Başkanı Dr. Sadık Ahmet, "Bütün baskılara rağmen Balkanlar'da Türkler yurtlarında yaşamaya devam edecekler" dedi.

15
Cafer Alioğlu Yine Federasyon Başkanı

16
Postalların Altında Zoraki Demokrasi

18
Dinlenen telefonlar ve azınlığımız

19
Bulgar ve Yunan Ortaklığı

21
Batı Trakya Türk Cemaat ve Vakıf İdareleri

EDİTÖRDEN

Değerli okuyucularımız,

Mayıs sayımızla yine sizlerle birlikte olmaktan mutluyuz.

Bu sayımızda çok farklı konuları gündeme getirdik. İlk haberimizde Gümülcine seçilmiş Müftüsü İbrahim Şerif aleyhine açılan davayla ilgili gelişmelere yer verdik.

İkinci haberimizi ise, Pakistan'ın Karaçi kentinde toplanan İslam Ülkeleri 21.ci Dışişleri Bakanları toplantısındaki Batı Trakya Müslüman Türk Toplumunu temsilen katılan heyetin çalışmalarına ayırdık.

Karaçi toplantılarında Genel Başkanımız Halit Eren de bulundu. Burada ikili ve çok taraflı görüşmelerde sürekli Batı Trakya Müslüman Türk Toplumunun sorunlarını gündeme getirdi. Bu girişimleri sonucu, sonuç bildirisine Batı Trakya sorunuyla ilgili bir maddenin dahil edilmesini başardı.

Üçüncü haberimizde ise Batı Trakya'da eğitim sorunuyla ilgili öğretmenlerimizin iki günlük boykot eylemini işledik. Yunanlı'ların çağdığı uygulamalarına rest çekerek bir kez daha toplumumuzun hak arama mücadelesinde öncülük görevi üstlendiler.

"Postallar Altında Zoraki Demokasi" başlığıyla Yunan demokrasisini ülkesindeki azınlıklara bakışı açısından analiz etmeye çalıştık.

Mayıs ayı içerisinde Batı Trakya ile ilgili diğer gelişmelerde bu sayımızı renklendiren haberlerimiz oldu.

Bu sayımızın araştırma bölümünde ise Halit Eren'in "Batı Trakya Türk Cemaat ve Vakıf İdareleri" araştırma yazısına devam ettik.

Bu sayımızı zevkle okuyacağınızı ümit eder, bir sonraki sayımızda buluşuncasıya dek mutluluk ve sağlık dileriz.

BATI TRAKYA'NIN SESİ

50. Sayımızı Yayınlarken

Değerli okuyucularımız,

Bundan altı yıl önce, Kasım 1987 de ilk sayımızı yayınlayarak sizlerle birlikte olma şansını elde etmiştik. Bu gün 50. sayımızı yayınlamanın mutluluğunu hep birlikte yaşıyoruz.

Aralıksız, altı yıl boyunca tam elli sayı yayınladık, elimizdeki sınırlı imkanlarla siz değerli okuyucularımıza en iyisini sunmaya çalıştık.

Amatör başladık, profesönelliğe ilke edindik. Altı yıl boyunca Batı Trakya'daki gelişmeleri gözledik, doğruları yazdık, olayları belgeledik, tarihe ışık tuttuk davamızın daha geniş kitlelere ulaşmasını sağladık.

Daha da önemlisi, dergimizle Batı Trakya meselesini Batının ve Dünyanın bir çok üniversitesine bir çok kütüphanesine taşıdık.

Bu sayede siz okuyucularımızı kazandık. Yeni müttelikler yeni dostlar edindik. Bir çok insan davamıza ve dergimize sahip çıktı. Dergimize yazılar gönderdiler, araştırmalarını yayınladılar. Uyan ve yerinde eleştirileriyle hatalarımızı düzeltmemizi sağladılar.

Evet ve siz değerli okuyucularımız dergimize abone olarak dergimizin sürekliliğini sağladınız.

Bugüne kadar dergimizin elinize ulaşmaya dek her aşamasında emeği geçen herkese teşekkür ederiz.

Bizler bu dergiyi yayınlamaya, 150.000 Batı Trakya Türkü'nün dramını Türk ve dünya kamuoyuna duyurmaya, belgelemeye devam edeceğiz.

50'ci sayımızı yayınlamaktan duyduğumuz mutluluğu ve gururu sizlerle paylaşır ve NİCE ELLİNCİ SAYILARA birlikte ulaşmayı dileriz.

Halit EREN

Genel Başkan ve Yazı İşleri Müdürü

Gümölcine Müftüsü'ne "Manevi İşkence" Seçilmiş Müftü İbrahim Şerif aleyhine açılan davanın görüşülmesi 18 ay ertelendi

**Dr. Sadık Ahmet: Bu dava Batı Trakya
Türklüğü'nün din özgürlüğü aleyhine açılan
bir davadır!**

Mustafa HAFIZMUSTAFA

Gümölcine Seçilmiş Müftüsü İbrahim Şerif aleyhine makam taklidinde bulunduğu, Müftü gibi giyindiği, davrandığı,

demeçler verdiği, vaptiz (!) yaptığı v.s. suçlamalarla Yunan Yönetimi tarafından açılan ve 21 Mayıs günü Selânik Tek

Hakimli Ceza Mahkemesi'nde görüşülmesi beklenen dava yaklaşık 13 ay ertelenerek yeni görüşme tarihi 27 Haziran 1994 olarak belirlendi.

Batı Trakya'daki Müslüman Türkler'in dini liderlerini belirleme hakkı seksen yıllık bir maziye dayanmakta olup 1913 tarihli Atina Anlaşması azınlık insanına kendi dini liderini kendisinin seçimle belirlemesine imkân tanımaktadır.

Bu Andlaşma çerçevesinde Yunan Parlamentosu'nca çıkarılan 2345/1920 sayı ve tarihli yasa da Baş Müftü ve seçimlerinin ayrıntılarını yasal hükme bağlamaktadır.

Ayrıca, Lozan Barış Antlaşması da Batı Trakya'daki Müslüman Türk azınlığa kendi dini liderini belirleme hakkı tanımaktadır.

Bütün bunların yanısıra, İnsan Hakları da dünyadaki azınlıklara dini liderlerini belirleme hakkı tanımaktadır.

Her vesileyle veya vesileler yaratarak Batı Trakya Türk-azınlığı'nın temel hak ve özgürlüklerine el atmayı kendine adeta prensip edinmiş olan Yunan Yönetimi, 1985 yılında Gümölcine Müftüsü H. Hüseyin'in vefat etmesini fırsat bilip bu Yüce makama, her türlü anlaşma ve yasayı hiçe sayarak, polis gücü ve koruması altında Meço Cemali'yi Müftü tayin etti.

Aynı şekilde, 1990 yılı başında İşkeçe Müftüsü M. Hilmi'nin vefatından sonra da aynı yolu seçerek M. Emin Şinikoğlu'nu tayin etti.

Batı Trakya Müslüman

Türklüğü bu yasa dışı tayinlere her türlü yasal tepkiyi göstermiş ve eylemlerde bulunmuşsa da sonuç değişmedi. Yöntemi, "Müftülük makamlarını ben doğrudan doğruya kontrol etmek istiyorum ve onun için de azınlığın hakkı ve yasal sesine kulak asmayıp kendime yakın bildiğim kişileri bu makama getireceğim" dedi ve hristiyanların müslümanlara dini lider tayin etme gibi, dünyanın hiçbir yerinde mevcut olmayan bir yöntemi uyguladı.

Yunan Yönetimi, 1967 yılında yine tayin yoluyla ele geçirdiği Vakıf idarelerinden sonra böylelikle Müftülük makamlarına da el atmış oldu.

Batı Trakya Müslüman Türklüğü'nün bu son oldu - bittileri kabul etmesi mümkün değildi. Nitekim etmedi de...

Önce 1990 yılının yaz aylarında İskeçe'deki camilerde oylama yaparak Mehmet Emin Aga'yı İskeçe ili Müftüsü seçti. Oylama sonuçları Milletvekili Ahmet Faikoğlu tarafından, onay için ilgili makamlara sunuldu; ancak, bugüne kadar her hangi bir sonuç çıkmadı.

Aynı şekilde, Gümülcine Müftülüğü için de DEB Partisi Başkanı ve Milletvekili Dr. Sadık Ahmet 28 Aralık 1990 Cuma gününü müftü seçimi günü ilân etti.

Bu olaydan telaşa düşen Yunan Yönetimi, Meclis'in tatilde olmasına ve ertesi 25 Aralık günü Hristiyanlığın en büyük bayramlarından biri olmasına rağmen, Cumhurbaşkanı Karamanlis tatil için gittiği Halkida kentinde rahatsız edilerek, 2345/1920 sayılı yasanın müftü seçimine ilişkin maddelerini iptal eden Kararname, müftülerin seçimle işbaşına gelmesini öngören her türlü yasa ve anlaşmayı rafa kaldırarak Yunan yönetimine tayin hakkı tanıyordu.

Hem uluslararası anlaşmaları hiçe sayan hem de gayri müslimlere müslümanların dini liderlerini belirleme hakkını tanıyan bu Kararname'nin Batı

Trakya'daki soydaşlarımız tarafından kabul edilmesi elbette düşünülemezdi.

Milletvekili Dr. Sadık Ahmet'in çağrısını harfiyyen uygulayan Gümülcine ili Müslüman Türk halkı, 28 Aralık 1990 Cuma günü Camilere koşarak adaylardan İbrahim Şerif'i büyük bir çoğunlukla Müftü seçti. Seçim sonuçları da İskeçe'de olduğu gibi Dr. Sadık Ahmet tarafından onay için ilgili makama sunuldu.

Soydaşlarımız, bu onay başvurularının olumlu sonuçlanmasını beklerken, Gümülcine Seçilmiş Müftüsü İbrahim Şerif aleyhine soruşturma açıldığı haberi ile şaşkına döndüler.

Gümülcineli iki hristiyan gazeteci ile yine hristiyan olan Baro eski Başkanı'nın suç duyurularını dikkate alan Savcılık, İbrahim Şerif'in makam taklidinde bulunduğu iddiasıyla soruşturma başlatmıştı.

Neydi bu makam taklidi denen olay?

Efendim, Seçilmiş Müftü İbrahim Şerif, tayin müftü var olduğu halde, müftü gibi giyniyor, azınlık içindeki resmi törenlere müftü gibi katılıyor, mevhit törenlerinde müftü gibi davranıyor, demeçler veriyor ve hatta vaptiz (!) bile yapıyormuş...

Bütün bunları affedilmez suç kabul eden Savcılık, soruşturmanın üzerinden yaklaşık iki yıl geçtikten sonra, aynı suçlamalarla, 21 Mayıs 1993 gününde Selânik Tek Hakimli Ceza Mahkemesi'nde görüşülmek üzere İbrahim Şerif aleyhine dava açtı.

Gümülcine Seçilmiş Müftüsü İbrahim Şerif aleyhine dava açıldığını öğrenen DEB Partisi Başkanı ve Milletvekili Dr. Sadık Ahmet hemen şu açıklama-yı yaptı:

"Gümülcine Müslüman Toplumu'nun hür iradesiyle dini liderini belirlemesi için yapılan 28 Aralık 1990 tarihli oylama-yı ben ilân etmiş ve soydaşlarımızı da seçime katılma-ya çağırmıştım. Onun için

İbrahim Şerif'in Müftülüğünü savunmak da herkesten önce bana düşmektedir ve bu nedenle davanın görüşülmesi sırasında bir numaralı savunma tanığı ben olacağım. Ancak, hemen şunu belirtiyim ki, İbrahim Şerif aleyhine açılan dava, aslında Batı Trakya Türklüğü'nün din özgürlüğüne açılan davadır. Toplumumuzun hür iradesiyle yaptığı müftü seçimine, yönetimin karşı çıkması anlamına gelen bu davada suçlu sandalyesine Batı Trakya Türklüğü'nün din özgürlüğü oturacaktır."

21 Mayıs Cuma günü Selânik Adliye Sarayı'nın giriş salonu görülmeye değerdi. İbrahim Şerif'e manevi destekte bulunmak üzere Batı Trakya'dan gelen yaklaşık 50 din görevlisi, başlarında fes ve sarıkları, sırtlarında cüppeleriyle Yunan yönetimine sanki "Sarık ve cüppe giydi diye İbrahim Şerif'i buralara sürüklediniz; işte biz de aynı giysileri giyiyoruz, bizim aleyhimize de "müftü taklidi yaptılar" iddiasıyla dava açınız" mesajını vermek istiyorlar ve böylelikle ayrıca, İslâm dininde müftülükten papazlar gibi, özel giysileri olmadığını kanıtlaymaya çalışıyorlardı.

Salonda sadece din adamlarını vardı? Tabii ki hayır! Başka DEB Partisi Başkanı ve Milletvekili Dr. Sadık Ahmet, İskeçe Bağımsız Milletvekili Emin Aga, Dernek Başkanları ve temsilcileri, DEB Partisi temsilcileri, azınlık basın mensupları, TRT adına bir ekip ve çok sayıda soydaş da salonda hazır bulunuyordu. Bu arada Yunanistan'daki tüm televizyon ve yayın organları temsilcilerinin de orada hazır bulduklarını belirtmekte yarar var.

Adliye Sarayı'nın içinde ve dışında olağanüstü güvenlik önlemlerinin alındığı her haliyle anlaşılıyordu. Belli ki, Yönetim her hangi bir olay çıkmasından endişeliydi, ya da iki ülke ilişkilerinin sınırlı bir yumuşama dönemine girmekte olduğu şu günlerde bu atmosferi

dinamitleyecek bir olay çıkmasını arzu etmiyordu.

Duruşma saatinin yaklaştığı bir sırada Adliye Sarayı'na Türkiye'li parlamenterlerin girdiği gözlemlendi. T.B.M.M. İnsan Hakları Komisyonu Başkanı Sabri Yavuz, Komisyon üyeleri Uğur Aksöz ve Eyüp Aşık, beraberlerinde T.C. Selânik Başkonsolosu Murat Bilhan olduğu halde adliye Sarayı Salonu'na ağır ağır girerlerken, orada hazır bulunan soydaşlarımızın gözlerinde mutluluk pırıltılarını okumak çok kolaydı.

Kendisine sorduğumuz bir soru üzerine, Komisyon adına Sabri Yavuz bize şu açıklamayı yapıyor.

"Bizim buradaki varlığımız, Yunanistan'ın içişlerine karışmak için değildir. Biz dünyanın neresinde insan hakları ihtilâli söz konusu olursa, oraya bizzat giderek gözlemlerde bulunuruz. Gümülcine Müftüsü İbrahim Şerif aleyhine açılan davada böyle bir ihlâl varlığına inandığımız için buradayız."

Nihayet davanın görüşülme-

sine başlanıyor. Bayan Yargaç itham tanıklarının adlarını okumağa başlıyor. Hayret! Hiçbiri salonda hazır değil! Nasıl olur da hem dava açarlar hem de duruşmaya hiçbiri gelmez!

Olayın daha da ilginç, itham tanıkları duruşmaya gelmediler diye Yargaç'ın davayı 13 ay ertelemesidir!

İtham tanıkları gelmedilerse İbrahim Şerif'in suçu nedir? Hem masum bir insan aleyhine dava açacaksınız, hem de duruşmaya gelmemek suretiyle o masum insanı 13 ay daha savunma hakkından mahrum bırakacaksınız... Adalet bu mudur? Bu ve benzeri soruları yine T.B.M.M. İnsan Hakları üyelerine soruyor ve duruşmayı yorumlamalarını rica ediyoruz. İşte aldığımız yanıt:

"Bu olay manevi işkencedir! Bir insana bir takım suçlamalarda bulunduğundan sonra o insanın savunma hakkını aylarca engellemek işkenceden başka bir şey değildir. İnsan Hakları, işkencenin her çeşidini yasaklamaktadır. Aslında böyle bir konuda dava açılması da insan haklarına aykırıdır. Çünkü

insan hakları azınlıklara dini liderlerini belirleme hakkını tanımaktadır. Biz bütün bu durumları rapor edeceğiz."

Seçilmiş Müftü İbrahim Şerif ise, davanın ertelenmesinden sonra bize şunları söylüyordu:

"Ben bu davanın niçin açıldığını anlayamadığım gibi, itham tanıklarının da niçin gelmediklerini anlamış değilim. aslında anlaşılacak birşey yok ama, herneyse... Öyle anlaşılıyor ki, herbiri hristiyan olan itham tanıkları, islâm dini kurallarını açıklamaktan ve müslümanların dini liderlerini nasıl seçtikleri konusunda tartışmaktan çekindikleri için duruşmaya gelemediler"

Öte yandan, Türkiye Başbakan Vekili Erdal İnönü'nün de duruşma öncesinde Yunanistan Başbakanı K. Miçotakis'le bir telefon konuşması yaptığı haberleri basında ısrarla yer aldı ve bu haberler ilgililerce yalanlanmadı. Hatta Müftü seçimi yasasının yeniden gözden geçirileceği haberleri bile yazıldı. Zaman, gerçekleri ortaya çıkaracak.

Derneğimizin Konuyla İlgili Basın Bildirisi

GÜMÜLCİNE MÜFTÜSÜ İBRAHİM ŞERİF YARIN (21/5/1993) SELANİK'TE YARGILANIYOR

Yunanistan Batı Trakya'da Gerginliği Kademeli Olarak Artırıyor

Son zamanlarda Yunanistan Batı Trakya'da soydaşlarımıza yönelik giriştiği baskı yöntemleri ve çeşitli entrikalarla bölgede kademeli olarak gerginliği artırıyor.

Bu planın bir aşama-

sıda, Gümülcine vilayetinde 28 Aralık 1990 tarihinde, 120 camiide, Halk tarafından yapılan seçimde oyların yüzde 95'ini alarak, Gümülcine Müftüsü seçilen, İbrahim Şerif'in Selanik'te, bütün andlaşmalara rağmen, yargılan-

masıyla, gerçekleştirilmesi düşünülmektedir.

Bütün antlaşmalara rağmen çünkü, 1-4 Kasım 1913 tarihli Atina antlaşması, Batı Trakya Türk Azınlığına kendi müftüsünü seçme hakkını öngör-

Gümülcine Müftüsü İbrahim Şerif

mektedir ve bu metindeki hükümlerin bütün Yunanistan genelinde geçerli olduğu **antlaşmaya eklenen 3 numaralı protokolle** teyid edilmiştir.

Bütün antlaşmalara rağmen çünkü, **24 Temmuz 1923 Lozan Barış Antlaşması gereği** Batı Trakya Türk Azınlığı dini özgürlüğe, aile hukuku ve kişi hakları ile ilgili düzenlemeleri yapma hakkına sahiptir.

Bütün antlaşmalara rağmen çünkü, **Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konseyi hükümleri gereği** Yunanistan Batı Trakya Türk Azınlığına karşı yükümlülüklerini yerine getirmek zorundadır.

Bütün İYİ NİYETİMİZE RAĞMEN çünkü, İstanbul'daki Rum Ortodokslar kendi başpazarlarını din hürriyetinin bulunduğu özgür bir ortamda rahatça seçerlerken, biz, Batı Trakya Türk Azınlığına dini konularda getirilen kısıtlamalar **DİN ÖZGÜRLÜĞÜMÜZE MÜDEHALEDİR.**

Bu uygulama Yunanistan'ın Batı Trakya Türklerine karşı sergilediği **kötü niyetin ve hoş görüsüzlüğün** somut bir örneğidir.

Kaldı ki, 28 Aralık

1990 tarihinde müftülük seçimini kabullenmiş olan Yunanistan'ın aynı sorunu üç yıl sonra tekrar gündeme getirmesi düşündürücüdür **ve olayın hukuki olmaktan daha çok siyasi bir tercih olduğunu gösterir.**

Bosnak müslümanları katleden vahşi Sırplarla birlikte olmayı kendileri için bir zevk ve marifet kabul eden Yunanlılardan Batı Trakyalı Müslüman Türklere karşı Uluslararası yükümlülüklerini yerine getirmelerini beklemenin iyimserlik eylemi değil, bir gereklilik olduğu kanısındayız.

Aylarca Kitaplar konusuyla ve şimdi de müftülük sorunuyla **Batı Trakya'daki gerginliği** kademeli olarak tırman-

dırmaya çalışan Yunanistan'a **ateşle oynadığını** hatırlatır ve doğabilecek sonuçlardan sadece ve sadece kendisinin sorumlu olacağını hatırlatırız.

Niyetlerimizi tekrarlıyoruz, **Batı Trakya Müslüman Tür Halkı tarafından Gümölcine vilayetinde seçilen İbrahim Şerif'in ve İskeçe vilayetinde seçilen Mehmet Emin Ağa'nın,** Yunanistan'ın taraf olduğu uluslararası antlaşmalar ve yükümlülükleri gereği **müftü olarak tanınmalarını Yunan Hükümetinden bekliyoruz.**

Halit EREN
Genel Başkan

BATI TRAKYA İSLÂM KONFERANSINDA İslâm Ülkeleri Dışişleri Bakanları 21. Toplantısı 25-29 Nisan 1993 Tarihleri Arasında Pakistan'ın Karaçi Şehri'nde Yapıldı

The conference noted with concern that the violations of the rights and fundamental freedoms of the Turkish Muslim minority in Western Thrace continue unabated and urged that all their rights and freedoms at collective and individual levels recognized by international treaties and conventions be respected.

maktadır. Batı Trakya sorunu bir yandan Avrupa parlamentosu çalışmalarında gündeme getirilirken, diğer yandan da 51 bağımsız ülkenin üyesi bulunduğu İslam Konferansı Teşkilatının gündemine girmiş bulunmaktadır. Artık mücadelemiz devletlerarası ve milletlerarası kuruluşların gündemine alınmıştır. Bu-

İslâm Konferansı teşkilatına üye 51 ülkenin Dışişleri Bakanlarının katıldığı toplantıya dünyanın çeşitli bölgelerinden gözlemci ve misafir temsilciler de katıldı. İslâm Dünyasının içinde bulunduğu sorunların tartışıldığı toplantıda komisyonlar halinde çalışmalar yapıldı. Kültürel, siyasi, ekonomik, idari ve mali komisyonlarda tartışılan konular karara bağlandı ve nihai bildiri ile dünyaya duyuruldu. Batı Trakya Türkleri adına Bağımsız Türk milletvekilleri Dr. Sadık Ahmet, Ahmet Faikoğlu ile seçilmiş müftüler İbrahim Şerif ve M. emin Ağa toplantıya misafir davetli olarak katıldılar. Genel Başkanımız Halil Eren de toplantıları yakından izleyerek ve bazı çalışmalarına iştirak

ederek katıldı. Batı Trakya meseleleride siyasi komisyonda görüşüldü ve Yunanistan'ın uyguladığı ayrımcı politikalar dile getirildi. Nihai bildiri Yunanistan'ın baskıları durdurması ve Batı Trakya Türk toplumuna anayasal ve uluslararası antlaşmalardan kaynaklanan haklarının verilmesi istendi.

Konferans esnasında çeşitli değişik ülkelerin temsilcileriyle ikili görüşmeler de yapılarak kendilerine Batı Trakya Türklerinin karşılaştıkları güçlükler Yunan yönetiminin uyguladığı baskılar anlatıldı.

İslâm Konferansına üye olan yeni Türk Cumhuriyetleri temsilcileri ile ayrıca tanışma fırsatı bulundu.

Batı Trakya Türkleri artık uluslararası platformlarda yeni bir dönemi başlatmış bulun-

nun dönüşü yoktur. Biz uluslararası çalışmalar derken bunları kastetmekteyiz. Artık bu çeşit toplantılarda konularımızı işleyecek elemanlarımız bulunmaktadır. Bu çalışmalar daha da ileri götürülecektir.

İslâm Ülkeleri Dışişleri Bakanları 21.ci Toplantısının sonuç bildirisinde Batı Trakya sorunu da dahil edildi.

83'cü maddenin Türkçesi:

83'cü Konferans. Batı Trakya Müslüman Türk azınlığının haklarının ve tüm özgürlüklerinin ihlal edilmeye devam edilmesini ilgi ile not etti ve uluslararası antlaşmaların tanıdığı kişisel ve toplumsal düzeyde bütün özgürlüklerin tanınmasını istedi.

RODOP - EVROS AKADEMİ ÇIKIŞLI ÖĞRETMENLER TOPLANTISI

1-5 Şubat 1993 tarihinde olan Akademi çıkışlı azınlık çapında gerçekleştirilen öğretmen-öğrenci boykotundan sonra, Akademi çıkışlı öğretmenler Rodop Valisi tarafından birer aylık para cezası, geçici İdare Heyeti konumundaki 7 kişiyle 1 üye ise Bölge Disiplin Kurulu tarafından sözlü ve yazılı ifadeleri alındıktan sonra, bu kurulun karar ve teklifiyle M.E.B. Bay Suflias tarafından haklarında kesin ceza verilinceye kadar 1 yıl açığa alınmışlardır.

Gelişmelerden huzursuz

**10-11 MAYIS
TARİHLERİNDE
UYARI GREVİ**

öğretmenler, 1-5-1993 tarihinde yaptıkları toplantıda, bu haksız cezalara tepkilerini dile getirmek üzere aşağıdaki kararları almışlardır:

a- Sorumlulara, verilen haksız cezaları tekrar gözden geçirmek için 7-5-1993 tari-

hine kadar süre tanınması.

b- Bu süre içinde olumlu bir yanıt alınmazsa 10-11 Mayıs 1993 tarihlerinde uyarı mahiyetinde greve gidilmesi ve mücadelemizin bundan sonra gelişmelere göre sürdürülmesi. Bu kararlar, o gün toplantıya katılan 107

öğretmeninden 98'in onayıyla alınmıştır. 9'u da sessizce salonu terk etmişlerdir.

Toplantıya katılamayıp, sonradan destek veren öğretmenler de bulunmaktadır. Akademeli Öğretmenler

BATI TRAKYA MÜSLÜMAN-TÜRK AZINLIĞI YÜKSEK KURULU YÜRÜTME KOMİTESİNDEN DUYURU

Batı Trakya Müslüman Türk azınlığı, 1-5 Şubat 1993 tarihleri arasında eğitimi boykot ederek, Türkiye ve Yunanistan arasındaki iki anlaşma ve protokolleri tek taraflı hiçe sayan yönetime, karşı çıkmıştı.

Hatırlanacağı gibi Yunan yönetimi iki Yunanlı'ya kitap hazırlatmış ve polis gücüyle okullarımıza dağıtarak zorla sözkonusu kitapları çocuklarımıza okutturmak istemişti.

Öğretmenlerimiz ve öğrencilerimiz tarafından başarıyla gerçekleştirilen boykotu, tüm Batı Trakya Türklüğü desteklemiş, ancak bu durumdan son derece rahatsız olan Yunan idaresi SÖPA'lı öğretmen kardeşlerimizin bazılarına

cezalandırma ve sindirme yoluna gitmişti.

Bunlar arasında Rodop-Evros SÖPA'lı öğretmenlerimizin geçici idare kurulundan 8 kişiyi boykuta katıldıkları ve diğer arkadaşlarını da boykota teşvik ettikleri iddiasıyla Müfettişlik tarafından birer yıl görevlerinden uzaklaştırılmıştı.

Şimdi, açığa alınan bu 8 arkadaşlarını desteklemek amacıyla Rodop-Evros vilayetlerinde görev yapan tüm Akademi çıkışlı öğretmenlerimiz, kendi aralarında toplanarak 10-11 Mayıs tarihleri arasında iki günlük eğitimi boykot etme kararı almıştır.

Yürütme Komitesi de SÖPA'lı öğretmen kardeşlerimize de-

stek vermek amacıyla aşağıdaki kararları almıştır.

1) SÖPA'lıların giriştikleri haklı uyarı direnişi tüm azınlığımızın desteğine sahiptir.

2) Bu hareketleriyle SÖPA'lı kardeşlerimiz kaderlerini azınlığımızın kaderiyle birleştirme kararlılığı içinde olduklarını bir kez daha ortaya koymuştur.

3) Rodop-Evros bölgesindeki grev hareketi İskeçe'deki SÖPA'lılar tarafından da uygulanmalıdır.

4) SÖPA'lı meslektaşlarının grev hareketinin desteklemek üzere tüm Batı Trakyalı öğretmenler tarafından girişilecek her türlü eylem biçimi, tarafımızdan desteklenecektir.

Akademi çıkışlı öğretmenlerin uyarı grevi ile ilgili Genel Merkezin yayınlandığı Basın Bildirisi

YUNANLI'LARIN BATI TRAKYA TÜRK AZINLIĞINI BÖLME YÖNTEMLERİ SONUÇ VERMİYOR

10-11 Mayıs 1993 tarihleri arasında gerçekleştirilen boykot eylemine, Batı Trakya'nın Dedeağaç, Gümülcine ve İskeçe vilayetlerinde bulunan 245 azınlık okulunda görevli 400 Türk öğretmenin iştirakiyle, katılım 100 % olarak gerçekleşti.

Yunanistan'ın Batı Trakya Türklerine yönelik hukuk dışı uygulamalarına geçtiğimiz günlerde bir yenisi daha eklendi.

Geçtiğimiz Şubat ayı içerisinde, Batı Trakya genelinde gerçekleştirilen okulları boykot eylemine katıldıkları gerekçesiyle, 15 Selenik özel Pedagoji akademisi mezunu, azınlık öğretmeni görevlerinden bir yıl uzaklaştırıldılar.

Bu olay soydaşlarımız arasında tepkiyle karşılanırken Batı Trakya genelinde, bütün öğretmen kuruluşları-

mızın da katıldığı uyarı boykotuna dönüştü.

10-11 Mayıs 1993 tarihleri arasında gerçekleştirilen boykot eylemine, Batı Trakya'nın Dedeağaç, Gümülcine ve İskeçe vilayetlerinde bulunan 245 azınlık okulunda görevli 400 Türk öğretmenin iştirakiyle, katılım 100 % olarak gerçekleşti.

Çocuklarının geleceğini emanet ettiği öğretmenlerin eylemine Batı Trakya Türk halkının da tam destek verdiği bildirildi.

Boykot eylemine bütün öğretmenlerin iştirak etmesi, bu açıdan

da azınlığımızı bölme gayretleri içerisinde olan Yunanlılarının etkisiz kaldıklarını gösterdi.

Dernek olarak, Batı Trakya'daki öğretmenlerimizin bu anlamlı mücadelelerini destekliyoruz. Yunan hükümetinden, bir iyi niyet göstergesi olarak, haksız yere görevden uzaklaştırdığı 15 Türk öğretmenin bir an önce görevlerine iade edilmesini istiyoruz.

Halit EREN
Genel Başkan

Batı Trakya Yüksek Tahsiller Derneğinden

YUNAN İÇİŞLERİ BAKANINA MEKTUP

Gümölcine, (BTS Ajansı) - Batı Trakya'yı 13-14 Mayıs 1993 tarihleri arasında Yunanistan İçişleri Bakanı **İonnis Kefaloyannis** ziyaret etti. Bu ziyaret sırasında Batı Trakya Yüksek Tahsiller Derneği, yönetim kurulu üyelerinden oluşan bir heyet bakanla kısa bir görüşme yaptı. Görüşme sırasında Bakana Batı Trakya sorunlarıyla ilgili bir mektup sunulduğu bildirildi.

Daha sonra Bakan Kefaloyannis'in mektubu kabul ettiği ve önümüzdeki günlerde Yüksek Tahsilliler'le görüşebileceği açıklandı.

Yüksek Tahsilliler'in İçişleri Bakanı **İonnis Kefaloyannis**'e sundukları mektup beş maddeden oluşuyor. Mektup dernek ikinci başkanı **Hasan Ahmet** ve genel sekreteri **Hülya Tanpınar** tarafından imzalanmış.

İyimser bir girişten sonra mektubun birinci maddesinde, Yunan Vatandaşlık Kanununun 19'cü maddesinin kaldırılması ile ilgili

çalışmaların hangi aşamada olduğu soruluyor.

Bakana ikinci maddede sorulan soru ise, Başbakan **Miçotakis**'in 14 Mayıs 1991 de bölgeye düzenlediği ziyaret sırasında yaptığı vaadlerin hangi aşamada olduğu şeklindedir.

Yüksek Tahsilliler, Bakana sundukları mektubun üçüncü maddesinde yasak bölgede bulunan Türk köylerine alt yapı götürülmesini talep etmektedirler.

Mektubun en ilginç maddesi ise dördüncü madde oluyor. Bu mad-

de Azınlığın Yazılı dileklerinde devamlı sorunların çözüm merci olarak dışişleri Bakanlığının gösterildiği vurgulanarak, acaba biz Yunan vatandaşı değil miyiz de, devamlı dışişleri bakanlığına gönderiliyoruz deniyor.

Mektubun son maddesinde ise, dört alt başlıkla Azınlık genel sorunlarına değinilerek, bölgede andlaşmaların uygulanması, ayrımcı uygulamalara son verilmesi, Azınlığın Milli kimliğinin resmen tanınması ve eğitim sorunlarını değiniliyor.

BATI TRAKYA'NIN SESİ'ne ULAŞMANIN EN KOLAY YOLU ABONE OLMAKTIR

PTT'LERDEN 666273 NOLU POSTA ÇEKİ HESABINA
VEYA GARANTİ BANKASI HASIRCILAR ŞUBESİ
6200209/2 NOLU HESABIMIZA YATIRACAĞINIZ 120.000
TL. İLE TRAKYA HAKKINDA DOĞRU HABER VE
SAĞLIKLI YORUMA ULAŞABİLİRSİNİZ!

UNUTMAYINIZ, DERGİMİZ
DERNEĞİMİZİN RESMİ YAYIN
ORGANIDIR

“BALKANLAR'DA TÜRKLER YURTLARINDA YAŞAMAYA DEVAM EDECEKTİR”

Dr. Sadık Ahmet

Trabzon, (BTS Ajansı) - Batı Trakya Türk Toplumunun İlder ve Dostluk Eşitlik Barış Partisinin Genel Başkanı Dr. Sadık Ahmet, "Bütün baskılara rağmen Balkanlar'da Türkler yurtlarında yaşamaya devam edecekler" dedi.

Karadeniz Teknik Üniversitesi Senatosu tarafından fahri doktorluk ünvanı verilen Dr. Sadık Ahmet Trabzon'a eşi Işık Ahmet ile geldi.

Atatürk Kültür ve Sanat Merkezinde düzenlenen törenle Dr. Sadık Ahmet'e KTÜ Rektörü Prof. Dr. Aydın Dumanoğlu tarafından çüpe berati ile şilt verildi.

Törende bir

konuşma yapan Dr. Sadık Ahmet Yunanistan'da İnsan hakları sorununa değindi. Dr. Sadık Ahmet, Yunanistan'ın 1923 Lozan Andlaşması'nda n beri Türk nüfusu üzerinde çeşitli şekillerde baskı uyguladığını ifade ede-

rek konuşmasına şöyle devam etti.

"Batı Trakya'da Yunanistan, Anayasada bulunmasına rağmen her türlü yasağı koyuyor. 1982 yılından beri Batı Trakya'da eczane açma ruhsatını alamayan arkadaşımız var. Ama bu baskılar bizi yıldırmamıştır. İşte ne dilimize ne dinimize etki yapabilmıştır. Dimdik ayaktaız."

Yunanistan'ın ülkesini medeniyetin beşiği olarak tanıttığını söyleyen Dr. Sadık Ahmet bu insanlıkdışı ve illegal uygulamalar sonucunda çocuk gitmiş beşik kalmış neye yarar diyorum dedi.

"20'ci asır biterken insanın ırkından, dininden dolayı baskı görmesini anlamak mümkün değildir. Böyle davranarak hiç kimse, hiç bir şekilde bir yere varamaz. Balkanlar'da özellikle ABD ve Batı Avrupa ülkeleri tarafından çifte standart uygulanmaktadır." dedi.

Konuşmasını Dr. Sadık Ahmet Yunanistan'ın Batı Trakya Türk Azınlığa karşı yapıcı davranmasının iki ülke arasında arzulan yumuşama sürecine olumlu katkıları bulunacağını ifade ederek bu çalışmaların sürekli olmasını diledi.

BTS Ajansı, Dr. Sadık Ahmet.

Kozlukebir Nahiye'sinin İçişleri Bakanı'ndan istekleri

Geçtiğimiz hafta Batı Trakya'da bulunan İçişleri Bakanı Kefaloyannis, ilimizin ve ülkenin en büyük nahiyelerinden biri olan Kozlukebir Nahiyesi'ni de ziyaret etti.

Bu ziyaret sırasında Nahiye Başkanı Yakup Hasan, bölge sorunlarını içeren bir muhtırayı Bakan'a vererek, çözümü için kendinden yardımını istedi.

Bakan'ın yakından ilgileneceğini vaadettiği bu sorunlar paketini aşağıda aynen yayınlıyoruz:

Sayın Bakan,
Ülkemizin en büyük nahiyelerinden biri olan Kozlukebir Nahiyesine hoş geldiniz.

8.000 civarında nüfusu olan nahiyemiz 13 yerleşim bölgesi köyde hristiyan ve müslümanların karma bir biçimde oturduğu bölgedir ve bunlardan 2'sinde sadece hristiyanlar, 2'sinde karma ve diğerlerinde de sadece azınlık mensupları oturmaktadır.

Başbakan'ın üç yıl önceki vaatlerine uygun olarak bölgemizde yapılan bazı işlerden sonra insanımız biraz rahattı.

Ancak uzun yıllardan beri bölgeye devlet hizmetleri getirilmediği ve son üç yıldan beri yapılanlar da insanı ihtiyaçları karşılamadığı için, bölge insanının yaşam

düzeyini yükseltebilmek için size aşağıda bir dizi zorunlu ihtiyaçlar listesi sunuyorum.

İdari İhtiyaçlar

1- Bölge sakinlerinin yıllanmış bir sorununu çözebilmem için bana inşaat izinleri verme yetkisinin tanınması.

2- Kadrolu iki görevli açığının bulunmasından ötürü sözleşmeli görevli alabilmem için yetki verilmesi.

Devlet Hizmetleri

1- Nahiye dairelerinin barınabileceği bir Nahiye binası inşası için 40.000.000 Drahmilik bir ödenek.

2- Payamlar - Taşkınlar - Üçgaziler köylerinin içme suyu sorunu için 25.000.000 Drahmilik ödenek.

3- Kanalizasyon işleri için 25.000.000 Drahmilik ödenek.

4- Evren - Yassıhöyük

hattına asfalt işleri için 40.000.000 drahmi ve Kurcalı - Büyük Müsellim - Çiftlik - Milli yol hattının asfaltlanması için 70.000.000. Drahmilik ödenek.

5- 15.000 Dönümlük ekilir araziye korumak üzere Kurcalı Deresinin ıslahı ve genişletilmesi için 15.000.000 Drahmilik bir ödenek.

6- Bölgeye hızlı ekonomik kalkınma olanakları sağlamak üzere temel toprak bütünleşmesi ve sulama işleri yapılması.

7- Bazı üreticilerin elinde kalan 1991 mahsülü tütünlerin satışı için gereken yapılması.

8- Okul, kilise ve camilerin bakımı için maddi yardım.

Nahiyemizi ziyaretinizin, bölgemize yapacağınız cömert yardımlarla mühürleneceği umuduyla, bu ziyaretinizden ötürü bir kez daha teşekkür ediyoruz.

Türkiye Gazetesi, M. Tevfik Yalvaç'ın arşivinden.

BTS Ajansı. Almanya'daki soydaşlarımız hak arama yürüyüşünde

Almanya'daki Batı Trakya Türkleri Dernekleri Genel Kurul ve Seçimleri yapıldı

Cafer Alioğlu yine Federasyon Başkanı

Almanya'daki Batı Trakya Türkleri Dernekleri Federasyonu'nda 15 Mayıs günü Genel Kurulu ve seçimler yapıldı.

Bu kongrenin en olumlu yanlarından biri Federasyon'a iki Derneği'n daha üye olmasıydı.

Seçimler sonunda işbaşına getirilen arkadaşlar, 22 Mayıs günü yaptıkları işbölümü toplantısında yeni yöneticiler arasındaki işbölümü şöyle gerçekleştirdi:

Başkan: Cafer Alioğlu

2. Başkan: Mehmet Mehmet

Sekr.: Halit Hablipoğlu

Kasadar: Adem Ramadan

Teşk. Kolu: Muzaffer Nalbantoğlu ve Ahmet Kadir

Basın: Hayriye Manduk

Yardımlı: Hikmet Kalın

Sosyal - Kültür- Spor: Muhtarrem Veli ve İlhan Tahsin

Üye: Özkan Hüseyin

Almanya'da ve genelde Avrupa'da yıllar yılı Batı Trakya Türklüğü'nün sorunlarını dünya kamuoyuna duyurma

mücadelesi veren insan hakları, illegal uygulamaların kınanması, uluslararası anlaşmalarda kişisel ve toplumsal düzeyde kazanılmış özgürlüklerin savunulması gibi konularda toplumumuz için yeni ufuklar açan ve bu mücadelede de son derece başarılı olan yılların başkanı **Cafer Alioğlu** ve arkadaşlarının yeni hizmet dönemlerini okurlarımız adına içtenlikle kutlar başarılarının sürekli olmasını dileriz.

POSTALLARIN ALTINDA ZORAKİ DEMOKRASİ

Demokratik rejim günümüzde ulus devletler için vazgeçilmez bir gereklilik olarak kabul edilmektedir. Demokrasi kavramında geniş anlamda, çoğunluğun iktidarı olarak tanımlanmaktadır.

Bu tanımlama insanın aklına hemen şu soruyu getirir. Ya azınlığın hakları ne olacak? İşte bütün işin sırm buradadır. Demokrasi, azınlık haklarının korunduğu çoğunluğun iktidarındır.

Yunanlılar kendilerini demokratik rejimin öncüleri olarak kabul ederler. Öyle bir demokrasi uygulaması ki, site devlet Atina'da altmışbin özgür Atinalıya yüzbinlerce köle hizmet ediyor. Altmışbin özgür insan demokratik rejimin mutluluğunu yaşar iken aynı anda yüzbinlerce insan köle olmanın acısını yaşıyorlar.

Bu demokrasi anlayışı o

günlerden günümüz Yunanlılarına miras kalmış olacak ki, bugün Yunanlılar Batı Trakya'daki Türk Azınlığa karşı aynı anlayışla yaklaşıyorlar.

Yunanistan'da Ortodoks ve Yunan ırkından değilseniz hiç bir sorunuz olmaz, görüşlerinizi rahatça ifade edebilirsiniz, eğitim hakkınızı, seyahat hakkınızı, aynı haklarınızı, din özgürlüğünüzü rahatça kullanabilirsiniz. Ancak Ortodoks ve Yunan ırkından değilseniz, vay halinize bütün şartlar değişir.

Efendim, Avrupa Topluluğu üyesi bir ülkede böyle uygulamaların varlığından söz etmek mümkün müdür diyebilirsiniz. Eğer sözünü ettiğimiz ülke Yunanistan ise mümkündür.

Batı Trakya'da Türkler eğitim haklarını diledikleri gibi kullanamamaktadırlar. Kendi

etnik kimlikleri ile özdeşleşmiş olan Türkçe eğitimini bile çocuklarına yeterince verememektedirler.

Türk kültürünü yaşatmaya yönelik çalışmalar şu anda, Türk Azınlık mensuplarının düşünöpte gerçekleştiremedikleri tatlı bir arzudur.

Bu ayrımcı, kişi hak ve özgürlüklerini sınırlayıcı uygulamalara din özgürlüğü, müteşebbis hürriyeti, seyahat özgürlüğü gibi konularda da sayfalara sığmayacak kadar somut örnek vermek mümkündür.

Birde olayın psikolojik yönü var. Her gün polis gözetiminde olmak. Gittiğin resmi dairelerde düşmanmış gibi karşılanmak. İkide bir, **"Daha fazla bir şey istersen Türkiye'ye git"** sözünü işitmek.

Hele hele bir Türk

köyünde ikamet ediyorsanız, vay halinize bir hata yapmaya görün, polis karakolunda dayak yemek farz oluyor.

Telefonların dinlenmesi, mektupların açılarak okunması artık olağan karşılaşılan uygulamalar haline geldi.

Diğer azınlıklar içinde

Türkiye Gazetesi. M. Tevfik Yalvaç'ın arşivinden.

Yunan askerleri 14 Mayıs 1993'de adeta Gümölcine'de Türk mahallelerini istila edercesine etrafa korku ve dehşet saçarak bir geçit düzenlediler.

"Türkler Batı Trakya'dan Defolun" Bu yazıları her sokakta her caddede görmek mümkün.

durum farklı değil. Makedonlar, Ulahlar, Arnavutlar ve Giritliler aynı ıstırapı yaşıyorlar.

Eskiden Yunanistanda Türk olmak suç deniyordu. Şimdi buna Makedon olmak ta suç erklendi.

Yunanlıla

rin çok

güzel

başarıları

tarikten kal-

ma başka

bir mirasları

vardır. O da

Bizans En-

trikaları. Za-

man zaman

bazı insan-

lar zor kul-

lanılarak tel-

evizyonlara

çıkartılıp

veya ulusla-

rarası top-

lantılara

gönderilerek

Yunanistan

daki azınlık

hakları ile

ilgili duru-

mun

olduğundan farklı imiş gibi göstermeye mecbur tutulmaktadır.

Artık bu **masallar** iletişim ve bilim çağımızda inandırıcılığını yitirmişlerdir. **Postalların** altında zoraki demokrasi ol-

caklamalıdır. Ülkesindeki azınlıkları ulusal kültürünün bir zenginliği olarak kabul etmeli ve onların kendi kültürlerini, millî benliklerini geliştirebilmeleri için elinden geleni yapmalıdır.

maz.

Yunanistan ülkesindeki azınlıkların üzerine askerlerini, polislerini salarak, azınlık mensuplarına düşman düşman muamelesi yaparak hiç bir yere varamaz.

Çağımızda demokratik bir devlete yakışır bir şekilde Yunanistan ülkesinde ki azınlıklara sahip çıkmalıdır, onları ku-

Soydaşlarımız, hür dünyaya soruyor: Yunanistan'da Türk olmak suç mu?

Dinlenen telefonlar ve azınlığımız...

- Papandreu: Sayın Başkan..

- Zolotas: Sayın Profösör..

- Papandreu: Ben Papandreu.

- Zolotas: Evet Sayın Başkan, buyurun.

- Papandreu: Sizi, Gümülcine'de nelerin olup bitti hakkında bilginiz olup olmadığını öğrenmek için aradım.

- Zolotas: Evet, sizi ögle üzeri dinledim ve endişeli olduğunuzu gördüm. Dışişleri ve Adalet Bakanını arayarak durumu anlattım. Olay korkunç birşey. Bunlar ne yaptıklarının farkında değiller. Adami serbest bırakmadıkları gibi hapis cezasının paraya çevrilemeyeceğine de karar vermişler. Oysa yasa, 18 aya kadar hapis cezasının paraya çevrilmesine imkân tanıyor. Stamatıs'e konunun politik olduğunu vurgulayarak, hukuki bir yol bulunmasını söyledim.

- Papandreu: Evet, zaten

öyle olması gerekir.

- Zolotas: Stamatıs'e de Samaras'a da ortaklaşa birşeyler yapmalarını söyledim. Bakalım birşeyler yapabilecekler mi?

- Zolotas: Orada olaylar da meydana gelmiş galiba...

- Papandreu: Daha da fazlası olacak. Göreceğiz.

*****

Yukarıdaki konuşmalar 27 Nisan 1993 tarihli yerel Hronos gazetesinde yayınlandı. O gazete de Atina'nın günlük Ethnos Gazetesinden iktibas etmiş.

Konu, Milletvekilimiz Dr. Sadık Ahmet'le Seçilmiş Müftü İbrahim Şerif'in 26 Ocak 1990'da hapis cezasına çarptırılmaları olayıdır. "Adami serbest bırakmamışlar" ifadesiyle milletvekilimiz kastedilmektedir.

Yine "Orada olaylar da meydana gelmiş sözü ile 29 Ocak 1990 Vandalizm Olayları kastedilmektedir.

Bütün bunlar nasıl mı açığa

çıkıyor?

Bilindiği gibi son günlerde Yunanistan "Telefonların dinlenmesi skandalı" ile çalkalanıp duruyor. Hatta bu olay, zaman zaman ülkenin bir numaralı gündem maddesi haline geliyor.

Telefonları yasadışı olarak dinleyenlerden biri olan Mavrikis, elinde bulundurduğu kimi kasetleri basına da sızdırdı ve kıyametler koptu.

İşte yukarıda iktibas ettiğimiz konuşmalar da bu kasetlerde yer alan bölümlerden biri.

Bizim bu konuyu ele almamızda bir tek neden var. Bugüne kadar, Batı Trakya'da "telefonların dinlendiğini sanıyoruz" dedikçe yetkililer "öyle birşey olamaz," diye kestirip atıyorlardı.

Şimdi görüyoruz ki, değil sadece azınlık mensuplarının, başbakanların.. parti başkanlarının bile telefonlar dinleniyormuş...

BİR SEÇİM BARAJI DAHA

Nisan 1990 genel seçimlerinde Batı Trakya Müslüman Türk toplumunun Yunan Parlamentosuna iki bağımsız milletvekili ile katılmasından sonra aynı yıl Haziran ayında çıkarılan yeni seçim kanununun ile yüzde üçlük bir baraj getirilmişti.

Yeni Demokrasi Partisinin 300 üyeli Yunan Parlamentosunda ancak 151 üye ile çoğunluk sağladığı bir dönemde çıkarılan bu kanun Türk toplumunun Meclise bağımsız üyelerini göndermelerini engellemeyi ve YDP'ne oy kullanmalarını cezalandırmayı amaçladığı gerekçesiyle büyük tepki görmüştü.

Daha sonra hükümeti adına Başbakan Mitsotakis'in Türk toplumuna verdiği demokratikleşme ve eşit vatandaşlık sözünü yerine getirmemesi dolayısıyla 170 bin Batı Trakya Türk'ünün Avrupa Parlamentosu'nda temsil edilmesi için örgütlenmesi görüşü güç kazanmıştı. Bu amaçla Batı Trakya Müslüman Türk Toplumunu Gümülcine Bağımsız Milletvekili Dr. Sadık Ahmet'in liderliğinde Dostluk Eşitlik ve Barış Partisini kurmuş ve yasal hak arama mücadelesini Yunan Parlamentosunda olmasa da Avrupa Parlamentosunda sürdürebileceğini ve bunun demokratik hakkı olduğunu

belirtmişti.

Verdiği sözü yerine getirmeyen Mitsotakis hükümeti ise şimdi yeni bir yasa tasarısı ile Türk toplumunun bu hakkının da elinden alınacağını açıkladı.

İçişleri Bakanı Yannis Kefaloyannis tarafından Mart ayı sonunda yapılan açıklamada Batı Trakya Bölgesinin de içinde bulunduğu ve birer milletvekili çıkarılan 5 seçim bölgesinde seçim sisteminin değiştirileceği duyuruldu.

Buna göre, Yunan seçim sisteminin siyasi partilerin Meclise girebilmesi için ülke çapındaki % 3 oranındaki baraj sözkonusu 5 seçim bölgesinde de uygulanacak

ve Avrupa Parlamentosu seçimleri için de geçerli olacak.

Seçim sisteminin değiştirilmesi için İçişleri Bakanı Kefaloyannis tarafından meclise sunulacağı duyurulan değişiklik gerçekleşirse, Türklerin yaşadığı Gümülcine, İskeçe ve Dedeağaç illerinden birinden ne Yunan Parlamentosuna ne de Avrupa Parlamentosuna bağımsız bir temsilci seçilebilecek. % 3'lük barajın aşılabilmesi için

170 bin Batı Trakya Türk Toplumunun 200 bin oya ihtiyacı olacak.

İçişleri Bakanının açıklaması Türk Toplumunu arasında tepki yaratırken, Hükümetin, genel seçimlerle birlikte 1994 yılında yapılacak Avrupa Parlamentosu seçimlerinde Türk toplumu lideri Dr. Sadık Ahmet'in Avrupa Parlamentosuna seçilmesini engellemek için kolları sıvadığı yorumları yapıldı.

Son yıllarda Yunan

hükümetlerinin ayıplarının dünya ve Avrupa platformlarında su yüzüne çıkması sebebiyle telaşa düştüğünü savunan gözlemciler, seçim konusundaki sözkonusu barajın getirilmesi durumunda Türk toplumunun seçme ve seçilme hürriyetlerini kısıtlayan diğer bir uygulamanın da getirilmiş olacağı görüşünü belirttiler. Bunun ise Avrupa-birliği görüşü ve AGİK sürecinin temelden inkarı olacağı kaydedildi.

YUNANİSTAN'DA MAKEDON OLMAK DA SUÇ

Yunanistan'da Türk ve Makedon azınlığı bulunduğunu söyleyen 169 Yunanlı aydın aleyhine soruşturma açıldı. Milletvekili, gazeteci, bilim adamı, üniversite öğretim görevlisi, yazar ve sanatçıların oluşturduğu "Savaş ve İrkçiliğe Karşı Birlik Örgütü'nün 169 üyesi geçen yıl Mayıs ayında yayımladıkları bir bildiri hakkında ifade vermek üzere savcılığa çağırıldılar.

Atina savcılığı, "Yunanlı Demokrat Vatandaşlar Hareketi" isimli bir örgütün 169 aydın aleyhine dava açması üzerine ifade vermeye çağırıldıklarını bildirdi.

169 Yunanlı aydın geçen yıl yayımladıkları bir bildiri Yunanistan'da diğer azınlıklar yanında Makedon ve Türklerin de yaşadığını belir-

terek, bu azınlıkların diğer Yunan vatandaşları ile eşit hak ve hürriyetlere sahip olmaları gerektiğini, ayrıca din, dil ve kültürlerini koruyabilmek için mücadele ettiklerini söylemişlerdi.

Bildiride, kasıtlı olarak Yunan halkına bir tehlike ortamı içinde bulunduğu izlenimini vermeye çalışan ülke yöneticilerinin yalan söyleyip halkı ırkçılıkla zehirlemeye çalıştıklarını vurgulayan 169 aydın, Makedonya konusuna değinirken; "Makedonya ismi bahane edilerek bu komşu halka karşı uygulanan saldırgan ve ırkçı hareketlere son verilmelidir. Bu bölgede yaşayan insanlar 50 yıldır Makedon ismini kullanıyorlar. Yunan halkının sırtında kendisi için felaket sayılabilecek oyunlar oynanıyor" ifadesini

kullanmışlardı.

Diğer taraftan, Yunanistan'daki Makedon azınlıktan olduklarını söyleyen iki kişi "yanlış haber yaymak ve kamuoyunu tahrik etmek" suçlarından beş ay hapis cezasına çarptırıldılar. Karara bir üst mahkeme nezdinde itiraz eden Hristos Sidiropulos ve Anastasios Bulis serbest bırakıldılar.

Duruşma öncesi mahkeme salonunda toplanan aşırı ırkçı bir gurup, Makedon azınlıktan olduklarını söyleyenlere saldırdılar. Olayların büyümesi üzerine müdahale eden güvenlik güçleri saldırganları uzaklaştırdı. "Milli Haçlı Seferi" adlı aşırı ırkçı örgütün üyesi oldukları belirlenen saldırganlar Makedonya aleyhtar sloganlar attılar ve bildiri dağıttılar.

BULGAR VE YUNAN ORTAKLIĞI

Yunanistan'ın Bulgaristan'a yönelik yatırımlarında son aylarda büyük bir artış olduğu bildirildi. Avrupa Çalışmaları Yunan merkezi adlı kuruluşun Balkanlar bölümünün açıklamalarına göre son üç aydaki yatırımlarla birlikte Yunanistan Bulgaristan'a en fazla yatırım yapan ülkeler arasında birinci

sıraya yükseldi.

Yapılan açıklamada üç ay önce üçüncü sırada yer alan Yunanistan'ın yatırımlarındaki yükselişin sebebinin büyük Yunan firmalarının bu komşu ülkeye yönelmesi olduğu belirtildi. Yunanistan'ı İtalya ve Almanya'nın yatırımları izliyor.

Bu arada, Bulgar Merkez

Bankası'nın onayı ile Yunanistan Tanım Bankası'nın Sofya'da bir şube açacağı açıklanırken, Yunan basınında sözkonusu şubenin bankacılık alanında iki ülke arasında işbirliğinin arttırılmasının yanısıra ortak Bulgar-Yunan işletmelerini desteklemeyi amaçladığını bildirir yayınlar yer aldı.

YUNAN BASININDA TÜRK DÜŞMANLIĞI

Türk Yunan ilişkilerinde bir yuğuma sürecine girilmesine rağmen, Yunan basını eski huyundan vaz geçmeyerek Türkiye'yi öcü gibi göstermeye devam ediyor.

Türkiye'yi yayılmacı, geri kalmış, insan haklarının ihlal edildiği bir ülke olarak göstermeye çalışan yazıların sahiblerinin Türkiye'yi iyi

tanımadıkları ve Türkler konusunda bağınaz ırkçı duygularından arınamayan önyargılı gazeteci yazarlara ait olduğu bildirildi.

Burada bu tür yazılara Batı Trakya'da yerel Yunan basınında da sık sık rastlanıldığı ve bölgede yaşayan Yunanlıların bu yöntemle soydaşlarımıza karşı kızdırılmaya

çalışıldığı bildirildi.

Soydaşlarımızın, bu gelişmeler karşısında mal ve can güvenliklerinden endişe ettikleri, bölgede kalıcı bir istikrarın yerleşebilmesi için, Batı Trakya Türk Azınlığının haklarına saygı gösterilmesini ve karşılıklı işbirliği ve güvenin artırılmasını istedikleri bildirildi.

Makedonya'lı Türklere AĞİK ilgisi

Makedonya'da Türk Demokratik Partisi Başkanı Erdoğan Saraç, eşit vatandaş temeline dayalı yeni anayasalı bağımsız bir Makedonya Cumhuriyeti'nden yana olduklarını söyledi.

Makedonya'daki Türk Demokratik Partisi yöneticileri AĞİK temsilcilerine bu ülkedeki Türk azınlığın problemleri hakkında bilgi verdiler.

Edinilen bilgilere göre, görüşme AĞİK temsilcilerinin isteği üzerine gerçekleştirildi. Görüşmede, "Makedonya'nın geleceğine Türk azınlığın bakış açısı" konusunun da ele alındığı öğrenildi.

Türk Demokratik Partisi Başkanı **Erdoğan Saraç**, AĞİK yetkililerine, eşit vatandaş temeline dayalı yeni anayasalı, bağımsız bir Make-

donya Cumhuriyeti'nden yana olduklarını söyledi.

Saraç, kısa bir süre önce Üsküp'de düzenlenen "Azınlıkların İstedikleri Makedonya" konulu bir panelde de "istikrarlı ve geleceği parlak bir Makedonya için anayasasının değiştirilmesinin şart olduğunu" ifade etmişti.

Öte yandan, Türk azınlık öğrencilerinin ilkokullarda Türkçe eğitim isteğiyle dün gerçekleştirdiği sembolik boykot hükümetin yanısıra, Makedon basın-yayın organları tarafından da görmezlikten gelindi.

Ayrıca, Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti'nin de, Yunan gümrük görevlilerinin iki ülke sınırında Makedon vatandaşlarına kötü muamele ettiği gerekçesi ile Atina'ya bir proteste notası verdiği bildirildi.

Edinilen bilgilere göre, Yunanistan'ın Üsküp Başkonsolosu **Dimitris Kariaditis'e** verilen proteste notasında, Yunan gümrük memurlarının Makedonya Cumhuriyeti vatandaşlarına yönelik davranışlarından kaynaklanan mevcut problemlerin derah çözümlenmesi istendi.

YUNANİSTAN KIBRIS'IN DEMOGRAFİK YAPISINI BOZUYOR... ESKİ SSCB'DEN GELEN RUMLAR BATI TRAKYA'DAN SONRA GKRY'NE YERLEŞTİRİLİYOR

Çok yakın zamana kadar Türkiye'yi Kıbrıs'ın demografik yapısını bozmakla suçlayan Yunan ve GKRY yöneticileri şimdi bu suçlamaları unutmuşçasına Kıbrıs'taki Rum nüfusunu artırmak amacı ile Rusya'dan gelen Rumları GKRY'ne yerleştirmek gayretindedir.

Bu konuda faaliyet gösteren ve başkanlığını Yosis SEMENCİDİS'in yaptığı KIBRIS'TA YAŞAYIP ÇALIŞAN PONTUSLULAR DER-

NEĞİ son bir yıl içinde Yunanistan'dan getirdiği Rusya kökenli 1000 Pontuslu Rum aileyi Ada'ya yerleştirmiştir.

Rum kesimine yerleşen bu şahıslara ailevi ve ekonomik yardım yapılmakta ve Ada'da kalarak evlenmeleri teşvik edilmektedir. Adaya yerleşen sözkonusu Rumlara 18-30 yaş civarındadır.

Batı Trakya'daki demografik yapıyı kendi lehine çevirmek amacıyla Rusya'dan getirdiği Rum kökenli şahısları

Batı Trakya Türkleri'nin topraklarını istilak edip bu bölgelere yerleştiren Yunanistan, şimdi de daha önce yapmış olduğu eleştirileri kulak arkası ederek, aynı amaçla oyununa Güney Kıbrıs'ta devam etmek istemektedir.

Her zaman olduğu gibi bu gerçeği de inkar edecek olan Yunanlı yöneticiler bu tutumlarını izah edecek yeni bir bahane bulmakta gecikmeyeceklerdir.

Foto: Türkiye Gazetesi M. Tevlik Yalvaç'ın arşivinden. Gümülcine, Eski Cami

BATI TRAKYA TÜRK CEMAAT VE VAKIF İDARELERİ*

Halit EREN

Birlikler 1972'den sonra en azından şekli olarak kanunlara uygun olmayan bir şekilde faaliyetlerini fiilen sürdürügelirken, Rodop il valisi Kasım 1983 tarihinde mahkemeye başvurarak Gümülcine Türk Gençler Birliği ve Batı Trakya Türk Öğretmenler Birliği aleyhine dava açmış ve davalı kuruluşlar mahkemede dinlenmeksiz yapılan duruşmada, "İşgal altında bulunan Kıbrıs'ta Denktaş tarafından kurulan sahte devletin ilanı, Türkiye'nin de bu sahte devleti tanıması nedeniyle Gümülcine'de Hristiyan ve Müslüman halk arasında çatışma tehlikesi bulunduğu" asılsız gerekçe ileri sürülmüştür. Ayrıca, Birlik'in 1972'den beri kanunlara aykırı olarak faaliyet gösterdiği belirtilmiştir.

Mahkeme ertesi günkü tarihi taşıyan kararında, istiraf Mahkemesinin Birlik tüzüğünü, "Üyelerin ve üye adaylarının Yunan vatandaşı, gayrimübadil Türk ırkından olmaları ve Türk dilini yeteri kadar bilmeleri" şartını koştuğu için reddetmiş bulunduğunu hatırlatmış, şöyle bağlamıştır:

"..Gümülcine'de Hristiyanlarla Müslümanlar arasında çatışmaların çıkması tehlikesi de gözönünde bulundurularak... anılan derneğin bulunduğu binanın girişinde 'Türk', 'Türklerin', 'Türklerle' gibi kelimeleri içeren matbu kâğıt ve evrak kullanmasının yasaklanmasına... karar verilmiştir."

Ayrıca davalı derneklerin feshi konusunda dava açması için davacı tarafa 60 gün süre

tanınmıştır.

Kararı, 1 Aralık 1983'de Gümülcine Türk Gençler Birliği'nin, 2 Aralık'ta Batı Trakya Türk Öğretmenler Birliği'nin tabelalarının polis tarafından indirilmesi izlemiştir. Aynı yönde bir girişim de İskeçe ili valisi tarafından İskeçe Türk Birliği aleyhine yapılmış ve gene mahkeme kararıyla Birlik levhası 7 Aralık günü indirilmiştir. Yalnız, İskeçe Mahkemesi kararında yukarıdakilerinden farklı olarak, valiliğin İskeçe Türk Birliği'nin feshi için 60 gün içinde mahkemeye başvurması bir zorunluluk olarak belirtilmiştir.

Nitekim İskeçe Valiliği 30 Ocak 1984 tarihinde mahkemeye başvurmuş ve İskeçe Türk Birliği'nin feshini istemiştir.

Aynı yönde dilekçeler, 16 Ocak 1984 tarihinde Rodop Valiliği tarafından Gümülcine Türk Gençler Birliği ve Batı Trakya Türk Öğretmenler Birliği için de sunulmuştur. Birinci dava için 19 Haziran 1984'e, ikinciler için ise 9 Mayıs 1984'e gün verilmiştir.

Bu gelişme üzerine toplanan Yüksek Kurulu, Türk toplumu önderleri, eski ve yeni Birlik yöneticileri, eski ve yeni milletvekilleri, bir de hukukçular, tartışmalar sonunda duruşmadan önce tüzük ve isim değişikliğine gidilmesi kararını almışlardır.

Sonuçta, üç dava da Bidayet Mahkemesi'nde Birlikler'in aleyhine sonuçlanmış, bu kuruluşlar feshedilmişlerdir. Kararlar, davalılara Kasım 1984'de tebliğ edilmiştir. Böylece, Batı Trakya'da adımda "Türk" sözcüğü taşıyan derneklerin hepsi kapatılmış bulunmaktadır. İstinaf Mahkemesi Batı Trakya Türk Öğretmenler Birliği ve Gümülcine Türk Gençler Birliği'nin kapatılma kararlarını Nisan 1986'da onaylamıştır. Yukarıda da belirttiğimiz gibi Birlikler bugün faaliyetlerini sürdürmektedirler. (59)

d) Müslüman Muallimler Birliği:

Türk Öğretmenler Birliğine karşılık medrese mezunu öğretmenler tarafından kurulmuş Yunanistan tarafından desteklenen bir kuruluştur. Türkiye Millî Birlikler Komitesi'nin 16 Aralık 1960 tarihinde kabul ettiği 168 sayılı kanun (60) Batı Trakya'da farklı uygulanmaya başlayınca, Yunanistan bunu fırsat bilerek yeni bir kuruluş kurdurdu. 168 sayılı kanun Türk asıllı yabancı uyruklu öğretmenlere sosyal yardımı öngörüyordu. Bu kanun Batı Trakya Türklerine uygulanmaya başlayınca, muhafazakâr ve dindar kesimin bir kısmına, devrimlere uymuyorlar gerekçesiyle, (madde: 3.

fıkra: a) uygulanmadı. Yunan yönetimi de bunlara cemiyet kurup sosyal yardım teklifinde bulundu ve bunu gerçekleştirdi. (61) Bugün hala faaliyetini sürdürmektedir. Bizim edindiğimiz bilgiye göre buradaki öğretmenler de bugün için Türk kültürüne bağlı ve her zaman gönlü Türkiye için çarpan kişilerdir.

e) Batı Trakya Azınlığı Yüksek Tahsiller Derneği:

Yüksek tahsil görmüş Batı Trakya Türkleri'nin 1982'de kurduğu ve üyesi bulunduğu bir dernektir. Batı Trakya Türkleri'nin hak arama mücadelesinde önde gelen bir kuruluştur. Halen çalışmalarını sürdürmektedir.

f) Va'az ve İrşad Heyeti:

Gümülcine müftüsü merhum

hafız Hüseyin Mustafa'nın 1 Ocak 1970 tarihinde onayladığı 16 maddelik bir tüzükle kurulan Va'az ve İrşad Heyeti, Yüksek tahsilli ve icazetli din görevlilerinin üyesi bulunduğu bir kuruluştur. Batı Trakya Türkleri'nin dini irşadi ile ilgilenmektedir. (62) Son yıllarda Yunan yönetiminin haksız uygulama ve baskılarına karşı hak arama mücadelesinde Türk toplumunun önünde yer almış çetin mücadelelere girişmişlerdir.

Bunlardan başka, kurulmuş olup ta kapanmış veya bugün faaliyeti olmayan "Gümülcine Yoksul Türk Mektup Çocuklarına Bakım Birliği", "İttihad-ı İslâm Cemiyeti", "İntibah-ı İslâm Cemiyeti" gibi kuruluşlar isimleri de bulunmaktadır.

Foto: Türkiye Gazetesi M. Tesfik Yalvaç'ın arşivinden.
Gümülcine, Eski Camii

(61) Adil Özgüç, Batı Trakya Türkleri, İstanbul 1974, s. 78-80

(62) Hakka Davet (Gümülcine), Sayı: 49 (Nisan 1986), s. 17.

Foto: Türkiye Gazetesi, M. Tesfik Yalvaç'ın arşivinden, Gümülcine, Yenimahalle Camii

Sonuç

Batı Trakya Türklerinin hukuki statüsü, milletlerarası antlaşmalarla tespit edilmiş ve 24 Temmuz 1923 Lozan antlaşmasıyla son şeklini almıştır. Türkiye'nin de sözkonusu antlaşmaya taraf olması ve bilahare 1952 Türkiye-Yunanistan Kültür antlaşmasıyla, buna bağlı 1968 Eğitim protokollerinin imzalanması, Türkiye'nin batı Trakya Türklerinin hamisi ve vasisi durumunda olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Batı Trakya Türk Cemaat ve Vakıf İdareleri, daha öncede belirtildiği gibi, Mithat Paşa'nın Tuna valiliği zamanında Balkanlarda dağılmaya yüz tutan Türk vakıflarının merkezi bir yerden idare edilmesi maksadıyla kurulmuştur. Bununla şehirlerdeki veya kasabalardaki vakıfların merkezi bir yerden yönetilmeye başlanmıştır. Bölge, Türklerin idaresinden çıktuktan sonra vakıfların yönetimi devam etmiş ve milletlerarası antlaşmalarla cemaat-

lerin seçimleri de garanti altına alınmıştır. 1913 Atina antlaşmasında cemaat ve müftülük seçimleri açıkça yer almış ve 2345 sayılı kanunla 1920'de Yunanistan tarafından bir iç hukuk sistemi haline getirilmiştir. Her ne kadar bu kanun 1949 yılına kadar uygulanmadıysa 1949'da çıkan Kral iradesi ile uygulamaya konmuştur.

Batı Trakya'da cemaat idareleri, vakıfların yönetimleri dîni ve eğitim müesseselerinin giderlerinin karşılanması gibi işlerle meşgul olmakla beraber, Türk cemaatinin temsilcisi sıfatını da taşımaktadır. Cemaat müftülüklerle içiçe bir görev yürütmektedir. Teamül ve hukukî olarak da müftülük cemaatin tasarrufunu kontrol etmektedir. Müftülükler de Türk cemaati kuruluşlarının en önemlilerindedir. Müftüler yalnız fetva makamı değil, aynı zamanda aile hukuku ile ilgili konularda kaza makamıdır. Cemaat İdaresi ile birlikte Türk toplumunu temsil etmektedir-

er. Yunan yönetimi buna mani olmak, bu temsil gücünü yok edebilmek için çaba sarfetmekte ve bu maksatla cemaat idaresinin adını 1951'de "İslâm Cemaatlerine ait Servetleri İdare Komisyonu" olarak değiştirmiş bulunmaktadır. Bu isim değişikliği cemaatlerin fonksiyonunu değiştirmemiş ve gücünü düşürmemiştir. 1967'de Yunan yönetiminin cemaatlere yaptığı tayinlerle İskece ve Dedeağaç cemaatleri fonksiyonlarını yerine getiremez duruma gelmiş ve vakıflar tarumar olmuştur. Yalnız Gümülcine cemaat başkanı Yunanlıların umduğu gibi çıkmayıp, cemaat binalarını tamir ettirmiş, gelirlerini arttırmış kısaca Gümülcine'deki Türk Vakıflarını ihya etmiştir.

Yunan yönetimi Türk Cemaat ve Vakıflarını dağıtmayı amaçlayan 1091 sayılı kanunu 1980 yılında çıkardı. Buna göre, vakıfların merkezi yönetimi olan cemaat dağılacak ve her vakıf ayrı ayrı küçük bi-

Foto: Türkiye Gazetesi. M. Tevfik Yalvaç'ın arşivinden. Gümülcine, Şereköstü mahallesi Camii

rimlere ayrılarak yönetilecek ve daha önce müftülerde olan kontrol yetkisi Rum Vali'ye verilecek ve dolayısı ile vakaf ve cemaat idaresi dağılacaktır. Ancak Batı Trakya Türkleri yekvücut olarak bu kanuna karşı gelmiş ve uygulanmasına mani olmuştur. Bugüne kadar da uygulanamamıştır. Kanun iptal edilmemiştir. Demokles'in kılıcı gibi Türk cemaatinin ve vakıfların üzerinde durmaktadır.

Müftülüklerle gelince, anlaşmalara göre seçimle işbaşına gelmesi gerekirken, Yunan Hükümeti Milletlerarası anlaşmaları ve kendi çıkarttığı kanunları yok sayarak müftü seçimi yaptırmamakta ve müftüleri tayin etmeye kalkışmaktadır. Bu durum da Türkler tarafından kabul edilmemektedir. 1985'te vefat eden Gümülcine müftüsü merhum Hüseyin Mustafa'nın yerine önce Hafız Rüştü'yu, tepki

üzerine istifa edince de yerine Meço Cemali'yi tayin etmiştir. Bu tayin de Türk toplumu tarafından hüsn-ü kabul görmemiş. Cemali tamamen desteksiz kalmış durumdadır.

Bu iki esas teşkilatın yanısıra, Batı Trakya Türklerinin bir de mesleki ve kültürel kuruluşları vardır. Çalışmamızda da bahsettiğimiz gibi bunların bir kısmının adında Türk kelimesi yer aldığı için bu kuruluşlar Yunan mahkemeleri tarafından kapatılmışlarsa da halen faaliyetlerini devam ettirmektedirler. Bütün bunlar Türk toplumunun bütün idari ve hukuki engellemelere rağmen hayatlarını idame ettirmeye devam ettirdiklerinin ve bunda kararlı olduklarının bir göstergesidir. Batı Trakya Türklerinin en büyük güç kaynağı da kendilerinin hamisi ve uluslararası anlaşmalarda taraf olan Türk Devleti'dir.

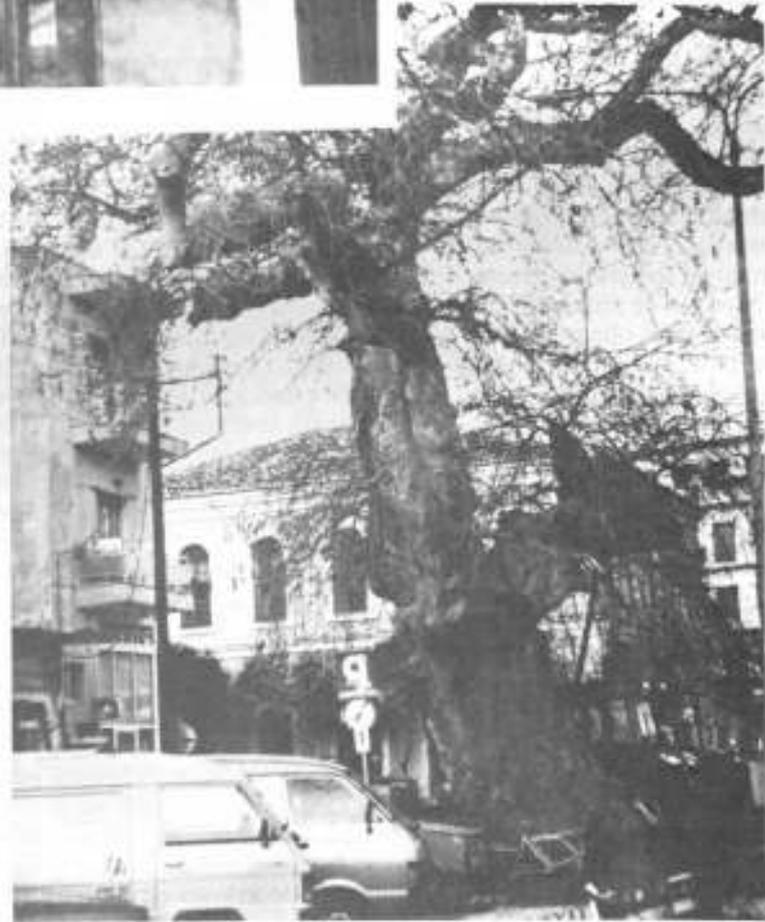

Foto: Türkiye Gazetesi. M. Tevfik Yalvaç'ın arşivinden. Gümülcine, Yenimahalle Camii

**İSLAM ÜLKELERİ
DIŞİŞLERİ BAKANLARI
21. TOPLANTISINDAN
GÖRÜNTÜLER**

Ürününe bu niteliği kazandırın... kazanın!

Çok yakın gelecekte insanlar satın aldıkları her üründe, her hizmette önce bir özelliği arayacaklar: "su ve çevre dostu" mu, değil mi?

Fiyat kadar, ürününe duyulan ihtiyaç kadar, "su ve çevre dostu" olması tüketici tercihini yönlendirecek.

Hızla kirlenen, doğada yeri doldurulamayacak tek ürün su. Onun sağlığı, temizliği, sürekliliği ise kaynakların, çevrenin korunmasıyla mümkün.

ISKİ bu noktadan hareketle üniversite, meslek odaları, üretici kuruluşlarla ortak bir çalışma başlattı. "Su ve Çevre Dostu" Belgelendirme Çalışması'nın hazırlıkları tamamlandı.

Sizi de "Su ve Çevre Dostu" Belgelendirme Çalışmasına bekliyoruz.

BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ

İSTANBUL SANAYİ ODASI

İSTANBUL SU VE KANALİZASYON İDARESİ

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

İSTANBUL TİCARET ODASI

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI İST. ŞB.

TMMOB KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI İST. ŞB.

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI İST.ŞB.

"Su ve Çevre Dostu" Belgelendirme Çalışması için ayrıntılı bilgi istiyorum:

Bayyuran kişi/Görevi

Kuruluş:

Adres: